

In memoriam

Prof. dr. sc. Alan Šustić, dr. med. (1965. – 2023.)

Alan Šustić, učitelj i prijatelj ali prije svega iznimno dobar čovjek

Alan Šustić, a teacher and a friend, and above all an extremely good man

Nestvaran je njegov odlazak. Iza sebe je ostavio toliko tragova, toliko dužnika i toliko nezavršenih poslova. Tragovi će ostati vječno, dužnici imaju obavezu pamtiti ga, a poslove koje je započeo trebamo nastaviti i završiti. Cijeli svoj život pokušavao je promijeniti svijet i uspio je, bar dio svijeta u kojem je živio. Nije mu bilo teško poslušati svakoga tko bi mu se obratio i naravno nakon toga mu pomoći, nerijetko stavljajući svoju trenutnu aktivnost i interes po strani. Iako ga je to nekada vidno iscrpljivalo, javno to nikada nije priznao niti je do kraja to prestao raditi. Bio je na vrhu hranidbenog lanca znanja, stabilnosti među ljudima i sustavima, ravnoteža, vrlo često naša savjest i mišljenje, mada svega toga zbog svoje skromnosti očitije nije bio svjestan. Spajao je i povezivao naizgled nespojive ljude, njegovo je ime bilo ulaznica i garancija za nešto dobro, nešto kvalitetno u gotovo svim porama društva. Svi će pamtiti njegov životni moto i formulu uspjeha: „Hitno i bitno – bitno i ne mora biti hitno, a hitno i ne mora biti bitno!“. Alan Šustić rođen je u Rijeci 16. srpnja 1965. godine. Osnovnu i srednju školu završava u svom voljenom gradu nakon čega upisuje i završava Medicinski fakultet u Rijeci 1989. godine. Smrt oca Vladimira, poznatog riječkog kirurga i profesora, tijekom Alanovog studija medicine 1985. godine, bio je težak udarac od kojega se jednim dijelom on nije nikada oporavio.

Karijeru je započeo 1990. godine u Hitnoj službi KBC-a Rijeka, a nastavio specijalizacijom iz anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja koju završava 1996. godine. Alan Šustić je kao liječnik dragovoljac i kasnije član anesteziološko-kirurških ekipa bio sudionik Domovinskog rata. Domovinski rat obilježio je dio razdoblja njegove specijalizacije, donio mu neprocjenjivo iskustvo, nova poznanstva i prijateljstva ali i još jedan ožiljak koji ga je pratio u daljnjem životu. Još kao specijalizant 1995. godine osniva ambulantu za ultrazvučnu dijagnostiku vrata s interventnom sonografijom, što ubrzo uvodi u rutinski rad i svakodnevnu primjenu ultrazvuka u evaluaciji bolesnika u Jedinici intenzivnog liječenja. Po završetku specijalizacije, 1996. godine, zajedno sa

suradnicima prvi u ovom dijelu Europe uvodi u kliničku praksu metodu perkutane dilatacijske traheotomije koja se i danas rutinski primjenjuje na Klinici za anesteziologiju, intenzivnu medicinu i terapiju bola KBC-a Rijeka. Godine 1998. osniva i vodi Ambulantu za bol i palijativnu medicinu unutar tadašnjeg Zavoda za anesteziologiju i intenzivno liječenje.

Akademski rad blisko je pratio njegov stručni uspon pa godine 2000. stječe nastavno zvanje docent. Već u travnju 2001. godine pri Medicinskom fakultetu u Rijeci osniva Katedru za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje, prvu takvu katedru u Republici Hrvatskoj. Godine 2001. ustrojio je Kabinet vještina, specijaliziranu učionicu po uzoru na učionice koje postoje u većini medicinskih učilišta zapadne Europe i SAD-a. Njegovo vodstvo Zavoda za anesteziologiju i intenzivno liječenje od 2003. godine bilo je ključno za osnivanje prve Klinike za anesteziologiju i intenzivno liječenje u Republici Hrvatskoj, koje se dogodilo godinu dana poslije. Istovremeno, 2004. godine, stječe nastavno titulu izvanrednog profesora na istoimenoj Katedri, da bi tri godine kasnije stekao uvjete za zvanje redoviti profesor. Konačno, 2013. godine postao je redoviti profesor u trajnom zvanju. Funkciju dekana Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci obnaša u razdoblju od 2008. do 2014. godine. Istovremeno, prestankom mandata dekana Medicinskog fakulteta u Rijeci, osniva Fakultet zdravstvenih studija što predstavlja prvi sveučilišni studij za medicinske tehničare, fizioterapeute i primalje u Republici Hrvatskoj. Funkciju dekana novoosnovanog fakulteta obnaša od 2014. do 2020. godine.

Kao glavnog urednika ili člana uređivačkog odbora može ga se naći u časopisima: *Medicina*, *Acta Anaesthesiologica Croatica*, *World Journal of Critical Care Medicine*, *Critical Ultrasound Journal*, *Frontiers in anesthesiology*, *Rauche* i *Signa Vitae*, kao i *Critical Care Medicine*. Godine 2010. bio je inicijator objedinjenja dotadašnjeg časopisa *Medicina* – glasila Hrvatskoga liječničkog zbora – Podružnice Rijeka (koji izlazi od 1964.) i *Acte Facultatis Medicae Fluminensis* Medicinskog fakulteta u Rijeci.

Na sljedništvu dvaju časopisa iste je godine pokrenut časopis *Medicina Fluminensis*.

Bio je nezaobilazan mentor, ne samo zbog ogromnog širokospektralnog znanja – već i zbog snažne želje i posvećenosti stvaranju mladih stručnjaka i znanstvenika. Bezrezervno se davao, pa je pod njegovim mentorstvom izrađeno više diplomskih radova, šest magistarskih radova i devet doktorskih disertacija.

Alan Šustić odlazi kao pročelnik Katedre za anesteziologiju, reanimatologiju, hitnu i intenzivnu medicinu Medicinskog fakulteta u Rijeci i kao pročelnik Zavoda za intenzivnu medicinu, Klinike za anesteziologiju, intenzivnu medicinu i liječenje boli KBC-a Rijeka. Teško je sažeti sva njegova postignuća, međutim, Alan je prije svega bio čovjek, istinski prijatelj, mnogima od nas poput starijeg brata, punim je plućima živio život i svoj liječnički poziv. Oni koji su imali privilegij družiti se s njime, znaju da Alan Šustić nije bio osoba dugih govora i tekstova. Međutim, isto tako, takvi će znati da bi svaki sažetak koji bi pokušao jednostavno i strukturno definirati ga, nužno bio promašenim.

Bio je erudita i vrsni poznavalac svega lijepog i savršenog u životu, šaptač iz nedostižnih visina. Bio je najnačitanija osoba koju sam ikada upoznao, a njegova strast za stjecanjem novih spoznaja bila je nadmašna. Oni koji su ga poznavali površno, pamte ga po njegovim glasnim i temperamentnim, naizgled grubim nastupima, mi drugi, pak, znali smo ga kao pasioniranog čitača, ljubitelja Andrića, Márqueza i Murakamija, kolekcionara i poznavatelja slikarstva, trofejnog šahista. Njegova istinska vrijednost bila je ljudskost i dobrota koju je nesebično dijelio prijateljima, kolegama i suradnicima.

Osim svojoj voljenoj obitelji, davao se i brojnim drugima, okupljajući i spajajući dobrom voljom. Pomicao je granice i brisao njihove rubove, kako u medicini tako i u ljudskoj strani surovog života koji nas okružuje. Često nije bio zadovoljan svojim postignućima, iako su nerijetko premašivala granice mogućeg. Nakon ostvarenog cilja nije se osvrtao već si je zadavao sljedeći, veći i teže dostižan cilj. Imao je uzore u svojim precima na koje je bio iznimno ponosan, nedokazivo vjerujući kako ih nije nadmašio. Bio je doista ponosan na svoju obitelj, suprugu Tanju i djecu – Doru i Marka.

Odgojio je i usmjerio na pravi put nebrojeno učenika, kolega i prijatelja – nas koji smo koristeći njegove savršene medicinske algoritme postali bolji liječnici, ali i bolji ljudi. Poticao nas je da učimo, čitamo i nadmašimo sebe, iako smo svi znali da više znanja od njega ne možemo i nećemo imati. Često se njegove znanstvene i stručne zaključke nije preispitivalo, jer su dosegli istinu. Probijao je tunele kroz velike zapreke, nekada toliko brzo da ga nismo mogli i stigli pratiti.

Alan Šustić: vizionar i prijatelj

Ostaje spoznaja da u brzini misli, nakon proboja nije uvijek osigurao tunel od urušavanja, ali je stvorio doktrinu – sve nas, „njegove ljude“. Otvarao nam je oči za nova rješenja i kada ih je on tek naslućivao. Odigrao je puno ozbiljnih utakmica, profesionalnih i osobnih. Nikad nije htio biti na klupi, već uvijek igrati na terenu. U većini susreta je pobijedio a čega ponekad nije niti bio svjestan. Ako i je, često nije znao uživati u tome. Umjesto proslave radije se odmah koncentrirao na sljedeću bitku, ne shvaćajući da ustvari razvija taktiku za ubrzano sagorijevanje. Najsajnije zvijezde na nebu ne sjaje predugo, pa je to nažalost bio i usud našeg Alana. Izgradio je piramide znanja, vještina i prijateljstava, koje se gordo uzdižu u vječnosti i iza njegova odlaska. Kao što je često slučaj s genijima i vizionarima, Alan Šustić je istodobno bio jednostavan i nedokučiv, prisutan i nedohvatljiv. Za nas, koji smo ga poznavali iznutra, i zbog toga ga još više i iskrenije voljeli i cijenili, njegov odlazak ostati će trajnim gubitkom i zagonetkom. On je iznenadno otputovao na mjesto koje mu je dalo trajan mir, ostavivši neizbrisivo sjećanje na dobrog, toplog, ubrzanog i srčanog čovjeka, čije će nas misli još dugo pratiti svakoga dana. Neke od nas i čitav život!

Počivaj u miru, Alane.

Alen Protić